

ILMIY-TEKSHIRISH VA TAJRIBA-KONSTRUKTORLIK ISHLAB CHIQISHLAR XARAJATLARINING TAN OLINISHI

14. Ilmiy-tekshirish ishlab chiqishlar xarajatlari shu xarajatlar qilingan hisobot davridagi xarajat sifatida tan olinadi va keyingi davrda aktiv deb tan olinmasligi lozim.

15. Tajriba-konstruktorlik ishlab chiqishlarga xarajatlar, agar ular 16-paragrafda ko'rsatilgan aktivni tan olish mezonlarini qanoatlantirmasa, shu xarajatlar qilingan hisobot davridagi xarajatlar sifatida tan olinadi.

Dastlab xarajat sifatida tan olingan tajriba-konstruktorlik ishlab chiqishlar xarajatlarini keyingi hisobot davrlarida aktivlar sifatida tan olmaslik kerak.

16. Tajriba-konstruktorlik ishlanmalari xarajatlari quyidagi mezonlarga javob bergan taqdirdagina aktiv sifatida tan olinadi:

16.1. Mahsulot yoki jarayon aniq belgilangan, mahsulot yoki jarayonga tegishli xarajatlar alohida aniqlanishi va ishonchli tarzda o'lchanishi mumkin;

16.2. Mahsulot yoki jarayonni texnikaviy jihatdan amalga oshirish mumkinligini namoyish qilish mumkin bo'lganda;

16.3. Xo'jalik yurituvchi sub'yekt mahsulot yoki texnologiyani ishlab chiqarish, sotish yoki undan foydalanishni mo'ljallaganda;

16.4. Mahsulot yoki texnologiya uchun bozorning mavjudligi yoki uni sotish o'rniga sub'yekt o'zi uchun foydalanilgan taqdirda uning sub'yektga foyda keltirishi namoyish qilinishi mumkin bo'lganda;

16.5. Loyihani nihoyasiga yetkazish va bozorga chiqarish yoki mahsulotni, texnologiyani qo'llanish uchun yetarli resurslarning yoki ularni namoyish qilish imkoniyatining mavjudligi.

17. Aktiv deb tan olingan tajriba-konstruktorlik ishlarining xarajatlari quyidagilar chiqarib tashlangandan so'ng tegishli bo'lajak daromadlar hisobidan qoplanadigan summadan oshmasligi lozim:

- tajriba-konstruktorlik ishlariga keyin qilinadigan xarajatlar;

- tegishli ishlab chiqarish xarajatlari;

- ma'muriy xarajatlar va mahsulotni sotish chog'ida bevosita qilingan xarajatlar.

18. Loyihaning tajriba-konstruktorlik ishlab chiqishlar xarajatlari aktiv deb hisoblash talablariga javob berganligi tufayli bu xarajatlar xo'jalik yurituvchi sub'yekt ana shu xarajatlar natijasida kelgusida iqtisodiy naf olishini aniqlash uchun yetarli bo'lmagani sababli aktiv deb tan olish mezonlariga mos kelmasligi mumkin. Bunday hollarda tajriba-konstruktorlik ishlab chiqishlar xarajatlari shu xarajatlar amalga oshirilgan davrdagi xarajatlar deb e'tirof etiladi va keyingi davrda aktiv deb tan olinmaydi.